

การลงรายการทางบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศบนระบบเครือข่ายสากล

รุ่งฟ้า จูโณทัย*
สุภาพร ชัยธัมมะปกรณ์*

ทรัพยากรสารสนเทศบนระบบเครือข่ายสากล (Internet) หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่กล่าวถึงนี้ครอบคลุมสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มาในรูปของไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic mail หรือ Email) การถ่ายโอนข้อมูล (File Transfer Protocol หรือ FTP) การสืบค้นข้อมูลระยะไกล (Remote login หรือ Telnet) การติดต่อผ่านระบบโทรศัพท์ (Dial-up) และ HTTP (Hypertext Transfer Protocol) ซึ่งทรัพยากรสารสนเทศดังกล่าว อาจอยู่ในรูปของสื่อสิ่งพิมพ์ แต่สามารถค้นข้อมูลบนระบบเครือข่ายสากลได้ด้วย และเป็นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะ การเข้าถึงทรัพยากรดังกล่าวในฐานะข้อมูลของห้องสมุดอัตโนมัติ จำเป็นต้องมีวิธีการลงรายการทางบรรณานุกรมอย่างเป็นระบบ โดยใช้รูปแบบโครงสร้างข้อมูลของ MARC ซึ่งมีลักษณะแตกต่างจากการลงรายการทางบรรณานุกรมของทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่นที่เห็นอย่างเด่นชัด คือ เขตข้อมูล 245, 256, 300, 516, 530, 538, 753, 856 ดังนี้

245 Title Statement

เขตข้อมูล 245 หรือส่วนชื่อเรื่องและการแจ้งความรับผิดชอบ เป็นการลงรายการข้อมูลซึ่งได้จากแหล่งสำคัญของข้อมูล (chief source of information) ตามกฎการลงรายการแบบแองโกลอเมริกันฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 (Anglo-American Cataloging Rules II) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากชื่อเรื่องหรือข้อมูลในทำนองเดียวกับชื่อเรื่องที่ปรากฏบนจอคอมพิวเตอร์ หรือ ผลการพิมพ์ (printout) ของข้อมูลดังกล่าว ถ้าไม่ปรากฏลักษณะพิเศษอื่น ๆ อาจหาข้อมูลได้จากโฮมเพจ (home page) เว็บเพจ (web page) หรือเพิ่มข้อมูลของข้อมูลนั่นเอง เช่น เพิ่มข้อมูล readme ที่ไอไอ TEI (Text Encoding Initiative) เขตเตอร์ (header) เขตข้อมูลเอชทีเอ็มแอล (HTML tagging) เป็นต้น ให้ผลการแจ้งส่วนที่แตกต่างไปจากการลงรายการสิ่งพิมพ์ก็คือ ต้องระบุประเภทของวัสดุโดยรวม (General Material Designation) หรือ GMD เป็น Computer file หรือเพิ่มคอมพิวเตอร์ ไว้นางเล็บเหลี่ยม ดังตัวอย่าง

*บรรณารักษ์ฝ่ายวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย E-mail :
rungfa@mail.car.chula.ac.th และ supaporn.c@chula.ac.th หรือ huang@mail.car.chula.ac.th

245 00 ^aWalden, or, Life in the woods^h[computer file]

245 00 ^aElectronic journal of communication^h[computer file] =^IRevue
electronique de communication

245 00 ^aHua hsia wen chai^h[computer file] =^IChina news digest

245 00 ^aNASA spacelink^h[computer file] :^bNASA's computer information
service for educators /^{^c}managed by the NASA Education Division in
cooperation with the Marshall Space Flight Center

245 00 ^aEarly stages in a sensorimotor transformation^h[computer file]
/^{^c}Martha Flanders, Stephen I. Helms Tillery, and John F. Soechting

245 00 ^aUniversal declaration of human rights^h[computer file] /^{^c}brought to
you by Amnesty International, Portsdam Chapter

245 00 ^aArchive sites and how to use them^h[computer file] /^{^c}written by
Peter Deutsch; additional material was provided by Alan Emtage ; David
Homes prepared the illustrations

245 00 ^aGuidelines to use 8 bit character codes^h [computer file] /^{^c}A. Pirard

245 00 ^aIETF Networking Group meeting, 1991^h[computer file] /^{^c}IETF
Networking Group

256 Computer File Characteristics (NR)

เขตข้อมูล 256 ใช้สำหรับการระบุลักษณะต่างๆ เกี่ยวกับแฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์ ซึ่ง อาจจะเป็นประเภทของแฟ้มข้อมูล (เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์) จำนวนระเบียบ การระบุ อื่นๆ ฯลฯ (เช่น 1,250 bytes, 355 records) ให้ลงท้ายเขตข้อมูลนี้ด้วยเครื่องหมาย หมดภาค (.)

Indicators

First Undefined
๗ Undefined

Second Undefined
๗ Undefined

รหัสเขตข้อมูลย่อย

^a Computer file characteristics (NR)

ตัวอย่าง

256 ๗๗^aComputer data (2 files : 800, 1250 records) and programs (3 files : 7260, 3490, 5076 bytes)

256 ๗๗^aComputer programs (2 files : 4,300, 1,250 bytes)

256 ๗๗^aData (1 file : 350 records)

เขตข้อมูล 300 ไม่มีการกำหนดรายละเอียดการลงรายการในเขตข้อมูลนี้

516 Type of Computer File or Data Note (R)

เขตข้อมูล 516 ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของแฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์ เพื่อเป็นการเพิ่มเติมนอกเหนือจากคำระบุโดยทั่วไป (เช่น text, โปรแกรมคอมพิวเตอร์, numeric) อาจมีการบันทึกข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้นลงในเขตข้อมูลนี้ เช่น รูปแบบหรือประเภทของวัสดุที่มีเนื้อหาวิชา (เช่น ชีวประวัติ พจนานุกรม ตรชนี) ประเภทของแฟ้มข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือ data note อาจแสดงหรือพิมพ์พร้อมกับคำหรือวลีนำหน้า (introductory term) โดยกำหนดขึ้นตามค่าของตัวบ่งชี้ (indicator) ตัวแรก (เช่น ให้ใช้คำว่า “type of file”)

Indicators

<u>First</u>	Display constant controller
๗	No information provides
8	No display constant generated

<u>Second</u>	Undefined
๗	Undefined

รหัสเขตข้อมูลย่อย

^a	Type of computer or data note (NR)
----	------------------------------------

ตัวอย่าง

516	๗	^aComputer programs
516	๗	^aNumeric (Summary statistics)
516	๗	^aText (Law reports and digests)
516	๗	^aNumeric (Spatial data: Point)

530 Additional Physical Form Available Note (R)

เขตข้อมูล 530 ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบทางกายภาพอื่นที่หาได้ของชิ้นงานซึ่งกำลังลงรายการ ถ้าผู้รับผิดชอบในการจัดทำรูปแบบที่เพิ่มขึ้นมานั้น ไม่ได้เป็นรายเดียวกันกับผู้รับผิดชอบในการจัดทำชิ้นงานซึ่งกำลังลงรายการอยู่ เขตข้อมูลนี้จะต้องประกอบด้วยข้อมูลของแหล่งที่มาและหมายเลขในการสั่งซื้อชิ้นงานที่เพิ่มขึ้นมาอีกด้วย ถ้าสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับชื่อเรื่องเฉพาะและ data base control number สำหรับรูปแบบอื่นได้ ก็อาจจะบันทึกรายการดังกล่าวไว้ในเขตข้อมูล 776 (Additional Physical Form Entry)

เขตข้อมูลนี้ใช้เฉพาะสำหรับรายการหมายเหตุที่ระบุถึงรูปแบบทางกายภาพอื่น ๆ เท่านั้น หมายเหตุที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลของฉบับพิมพ์อื่น ๆ (เช่น ฉบับพิมพ์ครั้งที่แล้ว ฉบับย่อ ฉบับที่ใช้ภาษาต่างกัน) ให้ลงรายการไว้ในเขตข้อมูล 500 และให้ลงท้ายเขตข้อมูลด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

Indicators

First	Undefined
๑	Undefined
Second	Undefined
๒	Undefined

รหัสเขตข้อมูลย่อย

^a	Additional physical form available note (NR)
^b	Availability source (NR)
^c	Availability conditions (NR)
^d	Order number (NR)
^3	Materials specified (NR)

530 Additional Physical Form Available Note (R)

เขตข้อมูล 530 ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบทางกายภาพอื่นที่ทำได้ของชิ้นงานซึ่งกำลังลงรายการ ถ้าผู้รับผิดชอบในการจัดทำรูปแบบที่เพิ่มขึ้นมานั้น ไม่ได้เป็นรายเดียวกันกับผู้รับผิดชอบในการจัดทำชิ้นงานซึ่งกำลังลงรายการอยู่ เขตข้อมูลนี้จะต้องประกอบด้วยข้อมูลของแหล่งที่มาและหมายเลขในการสั่งซื้อชิ้นงานที่เพิ่มขึ้นมาอีกด้วย ถ้าสามารถหาข้อมูลเกี่ยวกับชื่อเรื่องเฉพาะและ data base control number สำหรับรูปแบบอื่นได้ ก็อาจจะบันทึกรายการดังกล่าวไว้ในเขตข้อมูล 776 (Additional Physical Form Entry)

เขตข้อมูลนี้ใช้เฉพาะสำหรับรายการหมายเหตุที่ระบุถึงรูปแบบทางกายภาพอื่น ๆ เท่านั้น หมายเหตุที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลของฉบับพิมพ์อื่น ๆ (เช่น ฉบับพิมพ์ครั้งที่แล้ว ฉบับย่อ ฉบับที่ใช้ภาษาต่างกัน) ให้ลงรายการไว้ในเขตข้อมูล 500 และให้ลงท้ายเขตข้อมูลด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

Indicators

<u>First</u>	Undefined
๘	Undefined
<u>Second</u>	Undefined
๘	Undefined

รหัสเขตข้อมูลย่อย

^a	Additional physical form available note (NR)
^b	Availability source (NR)
^c	Availability conditions (NR)
^d	Order number (NR)
^3	Materials specified (NR)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่าง

- 530 ๗๗ ^aIssued as Beta 1/2 in. or 1/2 VHS in. or U-matic 3/4 in
- 530 ๗๗ ^aCOM fiche and hard copies available for consultation
- 530 ๗๗ ^aIssued also as a motion picture
- 530 ๗๗ ^aAlso available on microfiche
- 530 ๗๗ ^aPhotoreproduced facsimile version;^bPublished as Dudley, Cuthbert, ed., The Novel of Lord Ethelbert of Waxlot (Oxford University Press, 1973)
- 530 ๗๗ ^3 Diaries and correspondence^aAvailable in microfilm;^cFor use in repository only
- 530 ๗๗ ^3 Ethnic enrollment study data^aAvailable in computer file and in computer output microfiche;^bState Historical Society of Wisconsin, Madison, WI 53706

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

538 System Details Note (R)

เขตข้อมูล 538 ประกอบด้วยข้อมูลทางระบบเกี่ยวกับชิ้นงาน ข้อมูลดังกล่าวอาจรวมหรือ ไม่รวมถึงรหัสหรือลักษณะเฉพาะทางกายภาพประเภทใดประเภทหนึ่งของแฟ้มข้อมูล คอมพิวเตอร์ (เช่น recording densities, parity, หรือ blocking factors) สำหรับซอฟต์แวร์ ข้อมูล ประเภท ภาษาเครื่อง ข้อกำหนดของระบบ (เช่น รุ่นต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์ ระบบ ปฏิบัติการ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับหน่วยความจำ) และข้อกำหนดเกี่ยวกับอุปกรณ์รอบนอก (peripheral requirements) สามารถนำมาบันทึกรายการได้ สำหรับวิดิทัศน์ ก็อาจจะรวมถึงข้อมูล เกี่ยวกับชื่อทางการค้า หรือระบบการบันทึก (วีเอชเอส, เบตา ฯลฯ) จำนวน line และ modulation frequency ให้ลงท้ายเขตข้อมูลนี้ด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

Indicators

<u>First</u>	Undefined
๒	Undefined
<u>Second</u>	Undefined
๒	Undefined

รหัสเขตข้อมูลย่อย

^a System details note (NR)

ตัวอย่าง

- 538 ๒๒ ^aData in extended ASCII character set
- 538 ๒๒ ^aWritten in FORTRAN H with 1.5 K source program statements
- 538 ๒๒ ^aSystem requirements: IBM 2740 terminal with special narrow platen and form feeding features
- 538 ๒๒ ^aDisk characteristic: Disk is single sided, double density, soft sectored
- 538 ๒๒ ^aU-Matic

753 System Details Access to Computer files (R)

เขตข้อมูลนี้ประกอบด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเภทของเครื่อง ระบบปฏิบัติการ และ/หรือภาษาเครื่องที่ใช้กับเพิ่มข้อมูลคอมพิวเตอร์และวัสดุประกอบ (Accompanying material) รายการเพิ่มประเภทนี้ กำหนดขึ้นตามกฎหมายเกณฑ์ต่าง ๆ ของการลงรายการเพื่อให้เข้าถึงข้อมูลทางบรรณานุกรมและเพื่อประโยชน์ในการจัดทำบรรณานุกรม

Indicators

First Undefined

๗ Undefined

Second Undefined

๗ Undefined

รหัสเขตข้อมูลย่อย

^a Make and model of machine (NR)

^b Programming language (NR)

^c Operating system (NR)

ตัวอย่าง

753 ๗๗^aIBM PC^bPascal^cDOS 1.1

753 ๗๗^aCompaq^bBasic^cDOS3.2

753 ๗๗^aApple II^cDOS3.3

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

856 Electronic Location and Access (R)

เขตข้อมูลนี้ประกอบด้วย ข้อมูลที่ระบุแหล่งทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์พร้อมทั้งข้อมูลที่เป็นในการสืบค้นสารสนเทศตามวิธีการเข้าถึงซึ่งระบุโดย indicator ตัวที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลแหล่งที่มาและวิธีการเข้าถึงกับตัวทรัพยากรสารสนเทศระบุโดย indicator ตัวที่ 2 ซึ่งมีข้อมูลเพียงพอสำหรับการถ่ายโอนแฟ้มข้อมูล การบอกรับวารสารอิเล็กทรอนิกส์ หรือ การ logon ไปที่แหล่งสารสนเทศ

เขตข้อมูล 856 ใช้ซ้ำได้ถ้าแหล่งข้อมูลมีหลากหลาย (เขตข้อมูลย่อย ^a, ^b, ^d) หรือใช้วิธีการเข้าถึงมากกว่า 1 วิธี และถ้าชื่อแฟ้มข้อมูล (^f) มีต่าง ๆ กัน

Indicators

First Access method

∅	No information provided
0	Email
1	FTP
2	Remote login (Telnet)
3	Dial-up
4	HTTP
5	Method specified in subfield^2

Second Relationship

∅	No information provided
0	Resource
1	Version of resource
2	Related resource
3	No display constant generated

รหัสเขตข้อมูลย่อย

^a	Host name (R)
^b	Access number (R)
^c	Compression information (R)
^d	Path (R)

- ^f Electronic names (R)
- ^g Uniform Resource Name (R)
- ^h Processor of request (NR)
- ^i Instruction (R)
- ^j Bits per second (NR)
- ^k Password (NR)
- ^l Logon (NR)
- ^m Contact for access assistance (R)
- ^n Name of location of host in subfield ^a (NR)
- ^o Operating system (NR)
- ^p Port (NR)
- ^q Electronic format type (NR)
- ^r Settings (NR)
- ^s File size (R)
- ^t Terminal emulation (R)
- ^u Uniform Resource Locator (R)
- ^v Hours access method available (R)
- ^w Record control number (R)
- ^x Nonpublic note (R)
- ^z Public note (R)
- ^2 Access method (NR)
- ^3 Materials specified (NR)

ตัวอย่าง

EMAIL address (1 st indicator : 0)

Sup-cond (Mailing list):

Address:jo@ilncrd.bitnet

856 0~~4~~ ^ailncrd.bitnet^mjo

Address: Listserv@taunivm.tau.ac.il

Content: SUBSCRIBE SUP-COND first-name last-name

856 0/ ^ataunivm.tau.ac.il^hListserv^anasamail.nasa.gov^manasi

Address: naic@nasa.gov

856 0/ ^anasa.gov^asprint.com^agn.co.uk^manasi

Address: support@gn.co.uk

856 0/ ^agn.co.uk^fsupport

Journal of extension (Electronic serial)

Address: hoymand@joe.uwex.edu

856 0/ ^ajoe.uwex.edu^mhoymand

CERFNetNEWS (Electronic serial)

Address: help@cerf.net

856 0/ ^acerf.net^fhelp

Address: listserv@cerf.net

Content: SUBSCRIBE CERF-NEWS

856 0/ ^acerf.net^hlistserv^iSUBSCRIBE CERF-NEWS

FTP Address (1 st indicator: 1)

Defense data network management bulletin (Electronic serial)

Address: ddn-news@nic.ddn.mil/ddn-mgt-bulletin-nn.txt; 192.112.36.5

Login: anonymous

Password: guest

856 1/ ^anic.ddn.mil^b192.112.36.5^kguest^1anonymous^d/ddn-mgt-bulletin-nn.txt^fddn-news

Quanta (Electronic serial)

Address: quanta-*.ps.Z@eff.org/pub/journals/quanta; 192.88.144.3;
compressed; binary; PostScript file

856 1# ^aeff.org^b192.88.144.3^ccompressed^d/pub/journals/quanta
^fqanta-*.ps.Z^qbinary^zSample filename: quanta-oct1991.ps.Z
^zPostScript file

Journal of extension (Electronic serial)

Address: joe.uxe.edu

856 1# ^ajoe.uxe.edu

CERFNetNEWS (Electronic serial)

Address: nic.cerf.net/cerfnet/dernet_info/cernet_news/

856 1# ^an.c.cerf.net^d/cerfnet.dernet_info/cernet_news/

Catalyst (Electronic serial)

Address: borg.lib.vt.edu/pub/CATALYST/

856 1# ^aborg.lib.vt.edu^d/pub/CATALYST/

Bean bag (Electronic serial)

Address: huh.harvard.edu/pub/newsletters/beanbag/

Login: FTP

Password: FTP

856 1# ^ahuh.harvard.edu^d/pub/newsletters/beanbag/^1FTP^kFTP

TELNET Address (1 st indicator: 2)

University of Kansas (Library catalogs)

Address: kuhub.cc.ukans.edu

856 2# ^akuhub.cc.ukans.edu

University of Illinois-Chicago (Library catalogs)

Address: uicvm.uic.edu; terminal 3270; at the first prompt enter
luis

856 2# ^a uicvm.uic.edu^t3270^iat the first prompt enter *luis*

University of Copenhagen (Library catalogs)

Address: 129.142.161.005; at the first prompt enter press the
ESC key; wait for the prompt *att*; enter *rex*; wait for the prompt
password; enter *kb rex*; press return; enter *dia eng*

856 2# ^b129.142.161.005^iat the first prompt enter press the
ESC key; wait for the prompt *att*; enter *rex*; wait for the prompt
password; enter *kb rex*; press return; enter *dia eng*

HTTP Address (1 st indicator: 7)

Proceeding of the Seminar of Cataloging Digital Documents ...

Address: lcweb.loc.gov
at:/catdir/semdigdocs/seminar.html

856 7# ^a lcweb.loc.gov^d/catdir/semdigdocs/seminar.html^2http

Analyzing qualitative data.

Address: lcweb.loc.gov
at:/catdir/toc/93-3471.html

856 7# ^a lcweb.loc.gov^d/catdir/toc/93-3471.html^2http

GOPHER Address (1 st indicator: 7)

Journal of extension (Electronic serial)

Address: gopher@joe.uwex.edu

856 7# ^a joe.uwex.edu^hgopher^2gopher

Bean bag (Electronic serial)

Address: gopher@huh.harvard.edu

856 7๕ ^ahuh.harvard.edu^hgopher^2gopher

ACTLab (University of Texas at Austin, RTF Department) (Gopher servers)

Address: gopher@actlab.rtf.utexas.edu

856 7๕ ^aactlab.rtf.utexas.edu^hgopher^2gopher

Academic position network (Gopher servers)

Address: apn@staff.tc.umn.edu

856 7๕ ^astaff.tc.umn.edu^mapn^2gopher

Address: wcnl.cis.umn.edu;

port: 1000

856 7๕ ^awcnl.cis.umn.edu^p1000^2gopher

Base de dados tropical (Campinas, SP, Brazil) (Gopher servers)

Address: bd.ftpt.br

port: 70

856 7๕ ^abd.ftpt.br^p70^2gopher

Address: manager@bdt.ftpt.br

856 7๕ ^abdt.ftpt.br^fmanager^2gopher

WAIS Address (1 st indicator: 7)

Journal of extension (Electronic serial)

Address: joe.src@joe.uwex.edu

856 7๕ ^ajoe.uwex.edu^fjoe.src^2wais

CATALYST (Electronic serial)

Address: joe.src

856 7๒ ^acatalyst.src^2wais

CM-applications.src (WAIS resources)

Address: quake.think.com

856 7๒ ^aquake.think.com^2wais

Clinton-speeches.src (Wais resources)

Address: waiskeeper@sunsite.unc.edu

856 7๒ ^asunsite.unc.edu^hwaiskeeper^2wais

URL Address (1 st indicator: 7)

Defense data network management bulletin (Electronic serial)

Address: <gopher://gopher.cic.net;2000/00/e-serial/archive/>

<alphabetic/d/ddn-mgmt-bulletin/ddn-mgt-bulletin-101.txt>

856 7๒ ^ugopher://gopher.cic.net;2000/00/e-serial/archive/

<alphabetic/d/ddn-mgmt-bulletin/ddn-mgt-bulletin-101.txt>^2gopher

China news digest (Electronic serial)

Address: <gopher://cnd.cnd.org;70/00/English-Menu/cnd-us/>

<cnd-us.95-01-19.Z>

856 7๒ ^ugopher://cnd.cnd.org;70/00/English-Menu/cnd-us/

<cnd-us.95-01-19.Z>^2gopher

CICnet (Database)

Address: <gopher://gopher.cic.net/11/hunt>

856 7๒ ^agopher://gopher.cic.net/11/hunt^2gopher

จากการสืบค้นรูปแบบลงรายการทรัพยากรสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์จากฐานข้อมูลของห้องสมุดมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยของต่างประเทศทางระบบอินเทอร์เน็ต พบว่ามีรูปแบบการลงรายการต่าง ๆ กัน ทั้งในด้านของสื่อนำเสนอข้อมูล และรูปแบบโครงสร้างข้อมูลในระบบที่คอมพิวเตอร์อ่านได้

ในส่วนของสื่อนำเสนอข้อมูลนั้นมีทั้งที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์แต่สามารถค้นข้อมูลบนระบบเครือข่ายสากลได้ด้วย และเป็นเฉพาะสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์โดยเฉพาะ

ส่วนรูปแบบโครงสร้างข้อมูลในระบบที่คอมพิวเตอร์อ่านได้ จะมีทั้งที่ใช้ตามระบบ USMARC และระบบที่กำหนดขึ้นเองภายในหน่วยงานเจ้าของทรัพยากร

สำหรับในประเทศไทย ขณะนี้จะเห็นได้ว่า ห้องสมุดหลายแห่งเริ่มมีการแสวงหาและได้รับทรัพยากรสารสนเทศประเภทนี้เพิ่มมากขึ้นทุกที การนำเสนอรูปแบบการลงรายการต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในบทความนี้อาจจะเป็นแนวทางในการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศบนระบบเครือข่ายสากล หรือที่เกี่ยวข้องกับระบบเครือข่ายสากลได้บ้าง หรืออาจจะก้าวต่อไปถึงการจัดทำบริการต่าง ๆ สู่ ผู้ใช้ของบ้านเรือนเครือข่ายดังกล่าวในอนาคตอันใกล้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างที่ 1

Print item with World Wide Web access to table of contents

- 1 010 95-4331
- 2 020 082631595x
- 3 040 DLC^cDLC^dAGL
- 4 043 n-us-nm^an-usu—
- 5 049 ORDE
- 6 050 00 SB407^b.M875 1994
- 7 072 0 F110
- 8 082 00 635.9/09789 +2 20
- 9 090 ^b
- 10 100 1 Morrow, Baker H.,^d1946-
- 11 245 10 Best plants for New Mexico gardens and landscapes :^bkeyed
to cities and regions /^cBaker H. Morrow
- 12 260 ~~๒๒~~ Albuquerque :^bUniversity of New Mexico Press,^c[1994?]
- 13 300 ~~๒๒~~ xii, 267 p. :^bill. (chiefly col.), maps ;^c cm
- 14 504 ~~๒๒~~ Includes bibliographical references (p. 244-248) and index
- 15 650 ~~๒0~~ Plants, Ornamental^zNew Mexico
- 16 650 ~~๒0~~ Landscape gardening^zNew Mexico
- 17 650 ~~๒0~~ Plants, Ornamental^zSouthwest, New.
- 18 650 ~~๒0~~ Landscape gardening^zSouthwest, New.
- 19 856 7๒ ^3Table of contents^uhttp://lcweb.loc.gov/catdir/toc/95-4331.
html^2http

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างที่ 2

Serials with Telnet access

- 1 006 [swr p f0 0]
- 2 007 c^br^ac^en^fu
- 3 040 GPO^cGPO^dOCL^dGPO
- 4 043 ~~๒๒~~ n-us---
- 5 049 ORDE
- 6 074 0554 A (online)
- 7 086 0~~๒~~ GP 3.35:DOS_DISP/
- 8 090 ^b
- 9 245 00 Dept. of State dispatch magazine^h[computer file]
- 10 246 ~~๒2~~ Department of State dispatch magazine
- 11 246 ~~๒1~~ ^iLIB name:^aDOS_DIST
- 12 256 ~~๒๒~~ Computer journal
- 13 260 ~~๒๒~~ [Washington, D.C. :^bU.S. G.P.O.,^c1993-]
- 14 310 ~~๒๒~~ Weekly
- 15 362 0~~๒~~ Vol. 1, no. 1 (Sept. 3, 1990)-
- 16 500 ~~๒๒~~ Title from LIB (library) short description
- 17 516 ~~๒๒~~ Individual files in ASCII format
- 18 520 ~~๒๒~~ Contains a diverse compilation of major speeches,
congressional testimony, policy statements, ...
- 19 530 ~~๒๒~~ Online version of printed publication: US Department of State
dispatch (Supt. Of Docs. Class no. S 1.3)
- 20 538 ~~๒๒~~ Mode of access: INTERNET, (FTP and World Wide Web)
- 21 610 10 United States.^bDept of State^xPeriodicals^xDatabases
- 22 651 ~~๒0~~ United States^xForeign relations^y1989- ^xPeriodicals^x
Databases
- 23 651 ~~๒0~~ United States^xForeign relations administration^xPeriodicals
^xDatabases

- 24 710 1๗ United States.^bDept. Of State
- 25 710 1๗ United States.^bGovernment Printing Office
- 26 787 1๗ ^tUS Department of State dispatch^x1051-7693^w(DLC)
90660311^w(OCOLC)22105966
- 27 856 1๗ ^zOnline version^uftp://fedbbs.access.gpo.gov/gpo%5Fbbs/
DOS%5FDISP/
- 28 856 7๗ ^zOnline version^uhttp://fedbbs.access.gpo.gov/lbbs/DOS%5
FDISP.html^2http

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างที่ 3

Online information resource with Telnet access

- 1 007 c^br^du^en^fu
- 2 040 LMU^cLMU
- 3 043 ๒๒ n-us---
- 4 049 ORDE
- 5 090 Z673.A55^bA44 (INTERNET)
- 6 090 ^b
- 7 110 2๒ American Association of Law Libraries
- 8 245 10 AALLNET^h[computer file]
- 9 246 13 American Assocaiton of Law Libraries Information System
- 10 246 ๒1 LAWNET
- 11 256 ๒๒ Computer online service
- 12 260 ๒๒ [Chicago, ill, :^bThe Association [producer] ;^aTopeka, Kan. :^bWashburn University of Topeka, S
- 13 500 ๒๒ Title from title screen
- 14 500 ๒๒ Title history: LAWNET (1993-1994)
- 15 520 ๒๒ Official menu contains documents of AALL internal operations, directories, and committees' work; ...
- 16 538 ๒๒ Mode of access: Telnet to lawlib.wuacc.edu; login as: aallne
- 17 610 20 American Association of Law Libraries^xInformation services
- 18 650 ๒0 Law libraries^zUnited States^xInformation services
- 19 650 ๒0 Library information networks^zUnited States
- 20 710 2๒ Washburn University of Topeka.^bSchool of Law
- 21 856 ๒2 lawlib.wuacc.edu^b192.104.1.6^laallnet^mMark Folmsbee, zzfolm@acc.wuacc.edu^nWashburn University

ตัวอย่างที่ 4

Online information resource with Gopher access

- 1 007 c^br^du^en^fu
- 2 019 34636197
- 3 040 LMU^cLMU^dHLS^eOCL
- 4 043 ๒๒ n-us---
- 5 049 ORDE
- 6 090 ^b
- 7 110 2๒ Legi-Slate (Firm)
- 8 245 10 Legi- Slate gopher service^h[computer file]
- 9 246 30 Legi Slate gopher service
- 10 246 13 legi Slate gopher service
- 11 246 13 LEGI-SLATE Inc. internet information center
- 12 246 ๒3 Legislate
- 13 256 ๒๒ Computer online service
- 14 260 ๒๒ [Washington, D.C.] : ^bLegi-Slate. Inc, ^cc1993
- 15 500 ๒๒ Title from main menu
- 16 500 ๒๒ "The first combined federal legislative and regulatory service
available over the internet using the...
- 17 500 ๒๒ Developed in conjunction with the Distributed Computing
Service Center at the University of Minnesota
- 18 500 ๒๒ Account required to access full information
- 19 516 ๒๒ Document (Legislation and regulations)
- 20 520 ๒๒ Provides daily updated information about all bills and resolutions
introduced in Congress since 1993, and provides full text of all
documents published in the Feder...
- 21 538 ๒๒ Mode of access: Internet
- 22 610 20 Legi-Slate (Firm)^xInformation services
- 23 650 ๒0 Legislation^zUnited States^xInformation services

- 24 650 ๒0 Bills, Legislative^zUnited States^xInformation services
- 25 650 ๒0 Resolutions, Legislative^zUnited States^xInformation services
- 26 650 ๒0 Delegated legislation^zUnited States^xInformation servcies
- 27 650 ๒0 Administrative law^zUnited States^xDatabases
- 28 755 ๒๒ Computer network resources^2local
- 29 856 7๒ [gopher.legislate.com^mhhelp@gopher.legislate.com^nLegi-](mailto:mhelp@gopher.legislate.com)
[SlateInc., Washington, D.C.^p70^ugop...](mailto:mhelp@gopher.legislate.com)
- 30 856 7๒ ^3Legislation (bills&resolutions)^agopher.legislate.com^d/
[Legislation^mhhelp@gopher.legislate...](mailto:mhelp@gopher.legislate.com)
- 31 856 7๒ ^3Federal register documents^agopher.legislate.com^d/
[Regulations^mhhelp@gopher.legislate.com^....](mailto:mhelp@gopher.legislate.com)
- 32 856 7๒ ^uhttp://gopher.legislate.com^2http

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างที่ 5

Online information resource with World Wide Web access

- 1 007 c^br^du^en^fu
- 2 040 UOK^cUOK
- 3 049 ORDE
- 4 090 ^b
- 5 245 00 Worldnews online^h[computer file]
- 6 246 ๓3 World news online
- 7 256 ๓๓ Computer online service
- 8 260 ๓๓ Washington, DC :^bWorldnews Online,^c[1995-]
- 9 500 ๓๓ Title from title frame
- 10 538 ๓๓ Mode of access: Internet
- 11 650 ๓0 Newspapers^xDatabases
- 12 856 7๓ ^uhttp://worldnews.net^2http

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างที่ 6

Subscription-based information resource with dial access

- 1 006 [sdr 0 0]
- 2 007 c^br^du^en^fu
- 3 037 ^cAvailable by subscription only
- 4 040 UOK^cUOK
- 5 043 ๒๒ n-us-wa
- 6 049 ORDE
- 7 090 ^b
- 8 245 04 The Seattle times extra^h[computer file]
- 9 246 10 Times extra
- 10 246 10 Extra
- 11 256 ๒๒ Computer newspapers
- 12 260 ๒๒ [Seattle, Wash.] :^bSeattle Times Information Services,
Inc.,^cc1995-
- 13 310 ๒๒ Daily
- 14 500 ๒๒ Description based on: 3/9/95; title from title screen
- 15 510 2๒ Infobank
- 16 520 ๒๒ Presents news and information from the Seattle Times
newspaper in both text and graphical formats, plu...
- 17 530 ๒๒ Also available in print form, on microfilm from University
Microfilms International, on CD-ROM, and on...
- 18 538 ๒๒ Mode of access: Telephone /modem 206 624-7000 or 206 927-
7100
- 19 651 ๒0 Seattle (Wash.)^xNewspapers
- 20 710 2๒ Seattle Times Information Services
- 21 730 0๒ Seattle times (Seattle, Wash. :^dSeattle)
- 22 752 ๒๒ United States^bWashington^cKing^dSeattle
- 23 776 1๒ ^tSeattle times (Seattle, Wash. : 1966)^x0745-9696^w(DLC)

sn 83-919^w(OCLC)9198928

- 24 776 1๕ ^cMicrofilm
- 25 856 2๕ extra.seatimes.com
- 26 856 3๕ ^b1-206-6247000^zRequires logon and password
- 27 856 3๕ ^b1-206-9277100^zRequires logon and password

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างที่ 7

English version of a French document

- 1 007 c^br^dc^en^fu
- 2 040 TFW^cTFW
- 3 043 ๑๑ e-fr---
- 4 049 ORDE
- 5 090 GN772.22.F7^bD57
- 6 090 ^b
- 7 245 00 Discovery of a Palaeolithic painted cave at Vallon-Pont-d'Arc
(Ard'eche)^h[computer file]
- 8 256 ๑๑ Computer text and image data
- 9 260 ๑๑ [France : ^bMinist'ere de la culture], ^c1995-<1996>-
- 10 500 ๑๑ Title from title screen
- 11 516 ๑๑ Text and graphics (Cave paintings)
- 12 520 ๑๑ Presents general information about the discovery and the oldest
known paintings in France's prehistoric
- 13 538 ๑๑ Mode of access: World Wide Web via Internet
- 14 650 ๑๐ Paleolithic period^zFrance^zVallon-Pont-d'Arc^xComputer
network resources
- 15 650 ๑๐ Cave paintings^zFrance^zVallon-Pont-d'Arc^xComputer
network resources
- 16 650 ๑๐ Art, Prehistoric^zFrance^zVallon-Pont-d'Arc^xComputer
network resources
- 17 651 ๑๐ Chauvet Cave (France)^xComputer network resources
- 18 651 ๑๐ Vallon-Pont-d'Arc (France)^xAntiquities^xComputer network
resources
- 19 651 ๑๐ France^xAntiquities^xComputer network resources
- 20 710 1๑ France.^bMinist'ere de la culture
- 21 856 7๑ ^uhttp://www.culture.fr/culture/gvpda-en.html^2http

ตัวอย่างที่ 8

A database of full-text HTML versions of classics

- 1 006 [a 001 0]
- 2 007 c^br^da^en
- 3 040 UOK^cUOK
- 4 041 1 eng^hgrclat
- 5 049 ORDE
- 6 050 4 Pa3621^b.l48
- 7 082 04 880/.09^2 20
- 8 090 ^b
- 9 245 04 The Internet Classic Archive^h[computer file]
- 10 256 Computer text data
- 11 260 [Cambridge, Mass.] :^bThe Archive,^cc1995
- 12 500 Title from title screen
- 13 508 "Credit, Daniel C. Stevenson"
- 14 520 Includes full text HTML version in English of Greek and Latin classics, plus links to other related...
- 15 538 Mode of access: Internet
- 16 650 Classical literature^xTranslations into English^xDatabases
- 17 700 1 Stevenson, Daniel C
- 18 710 2 Internet Classics Archive
- 19 856 7 ^uhttp://www.the-tech.mit.edu/Classics/^2http

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างที่ 9

Print document with four 856 fields for its related electronic documents

- 1 040 COV^cCOV^dOCL^dCOV
- 2 049 ORDE
- 3 090 Z881^b.G74
- 4 090 ^b
- 5 245 00 Archive special collections at the University of Northern Colorado, James A. Michener Library :^b...
- 6 260 ๒๒ Greeley, Colo. :^bJames A. Micher Library,^c1995-
- 7 300 ๒๒ v. ;^c28 cm
- 8 310 ๒๒ Annual
- 9 362 0๒ 1995-
- 10 440 ๒0 UNC Archive Studies ;^vv. 19
- 11 500 ๒๒ Cover title
- 12 500 ๒๒ Editor, 1995- Mary Linscome
- 13 530 ๒๒ Also available via World Wide Web
- 14 610 20 University of Northern Colorado^xArchive
- 15 700 1๒ Linscome, Mary
- 16 710 2๒ James A. Michener Library
- 17 856 7๒ ^3Outline of contents^uhttp://www.univnorthco.edu/library/archive.htm^2http
- 18 856 7๒ ^3Subject/topical index^uhttp://www.univnorthco.edu/library/arc_a b.htm^2http
- 19 856 7๒ ^3University acronyms index^uhttp://www.univnorthco.edu/library/archsvto.htm^2http
- 20 856 7๒ ^3Today in University history^uhttp://www.univnorthco.edu/library/arctoday.htm^2http

ตัวอย่างที่ 10

Electronic version of a previously issued paper document

- 1 007 c^br^du^en^fu
- 2 040 LDL^cLDL
- 3 043 bb n-us-nb
- 4 049 MNMA
- 5 090 S85^b.E74 no. 968
- 6 090 ^b
- 7 100 1# Schmidt, Thomas L
- 8 245 10 Nebraska's forest resources^h[computer file] :^bacreages and
ownership /^cThomas L. Schmidt, M...
- 9 250 bb Elecetronic version
- 10 256 # Computer data (1 file : ca. 31 kilobytes)
- 11 260 ## Lincoln, Neb. :^bCooperative Extension, Institute of Agriculture a
and Natural Resources, University...
- 12 440 #0 NebGuide :^vno. G 90-968
- 13 500 ## Title from title screen
- 14 500 ## "Marti LaChance, electronic publications editor"
- 15 500 ## "Electronic version issued November 1996"
- 16 504 ## Includes bibliographical references
- 17 516 ## Text (html) and digital images
- 18 530 ## Also issued in paper and microfisch
- 19 538 ## Available through World Wide Web
- 20 650 #0 Forest and forestry^zNebraska
- 21 650 #0 Land tenure^zNebraska
- 22 650 #0 Acreage allotments^zNebraska
- 23 700 1# Kuhns, Michael Richard,^d1955-
- 24 710 2# University of Nebraska—Lincoln.^bCooperative Extension

- 25 710 2๕ University of Nebraska—Lincoln. Institute of Agriculture
and Natural Resources
- 26 856 7๕ [http://lanrwww.unl.edu/lanr/pubs/expubs/forestry/
g968.htm](http://lanrwww.unl.edu/lanr/pubs/expubs/forestry/g968.htm)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Electronic version of an exhibition catalog

- 1 007 c[^]br[^]du[^]en[^]fu
- 2 040 LHL[^]cLHL
- 3 049 MNMA
- 4 090 [^]b
- 5 100 1~~๒~~ Ashworth, William B
- 6 245 14 The face of the moon[^]n[computer file] :[^]bGalileo to Apollo : an
exhibition of rare books and map
- 7 250 ~~๒๒~~ Electronic version
- 8 256 ~~๒๒~~ Computer document and image data
- 9 260 ~~๒๒~~ Kansas City, Mo. :[^]bLinda Hall Library,[^]c1996
- 10 500 ~~๒๒~~ "...[o]nline version of an exhibition catalog that was originally
published in 1989.: -- Cover page
- 11 500 ~~๒๒~~ Title from title screen
- 12 500 ~~๒๒~~ Includes index
- 13 516 ~~๒๒~~ Text in HTML and digital images in JPEG format
- 14 538 ~~๒๒~~ Available through Internet
- 15 585 ~~๒๒~~ Exhibited: "The face of the moon: Galileo to Apollo: an exhibition
of rare books and maps", Linda Hall
- 16 610 20 Linda Hall Library[^]xCatalogs
- 17 650 ~~๒๐~~ Rare books[^]zMissouri Archive.[^]zKansas City[^]xBibliography
[^]xExhibitions
- 18 651 ~~๒๐~~ Moon[^]xMaps[^]xExhibition
- 19 651 ~~๒๐~~ Moon[^]xExhibitions
- 20 700 1~~๒~~ Bradley, Bruce,[^]d1951-
- 21 710 2~~๒~~ Linda Hall Library
- 22 856 7~~๒~~ [^]u<http://www.lhl.lib.mo.us/pubserv/hos/moon/cover.htm>[^]2[http](http://www.lhl.lib.mo.us/pubserv/hos/moon/cover.htm)

ตัวอย่างที่ 11

Electronic version of an exhibition catalog

- 1 007 c^br^du^en^fu
- 2 040 LHL^cLHL
- 3 049 MNMA
- 4 090 ^b
- 5 100 1๓ Ashworth, William B
- 6 245 14 The face of the moon^h[computer file] :^bGalileo to Apollo : an exhibition of rare books and map
- 7 250 ๓๓ Electronic version
- 8 256 ๓๓ Computer document and image data
- 9 260 ๓๓ Kansas City, Mo. :^bLinda Hall Library,^c1996
- 10 500 ๓๓ "...[o]nline version of an exhibition catalog that was originally published in 1989.: -- Cover page
- 11 500 ๓๓ Title from title screen
- 12 500 ๓๓ Includes index
- 13 516 ๓๓ Text in HTML and digital images in JPEG format
- 14 538 ๓๓ Available through Internet
- 15 585 ๓๓ Exhibited: "The face of the moon: Galileo to Apollo: an exhibition of rare books and maps", Linda Hall
- 16 610 20 Linda Hall Library^xCatalogs
- 17 650 ๓0 Rare books^zMissouri Archive.^zKansas City^xBibliography^xExhibitions
- 18 651 ๓0 Moon^xMaps^xExhibition
- 19 651 ๓0 Moon^xExhibitions
- 20 700 1๓ Bradley, Bruce,^d1951-
- 21 710 2๓ Linda Hall Library
- 22 856 7๓ ^uhttp://www.lhl.lib.mo.us/pubserv/hos/moon/cover.htm^2http

บรรณานุกรม

"Cataloging Internet Resources." [Online]. Available: <http://www.oclc.org/oclc/man/9256cat>. 1998.

"Examples of MARC 856 Field." [Online]. Available: <http://www.library.nwu.edu/iesca/workforms/856.exam.html>. 1998

"Examples from WorldCat." [Online]. Available: <http://www.oclc.org/oclc/man/9256chap8.html>. 1998.

"Guidelines for the Use of Field 856." [Online]. Available: <http://www.library.nwu.edu/iesca/workforms/856.html>. 1998.

USMARC Format for Bibliographic Data. Washington ; Cataloging Distribution Service, Library of Congress, 1994.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย